

4,

STOCKHOLMS STAD	
Kommunstyrelsen	
Registraturet	
Ink.	2013-01-28
Dnr:	307-156/2013
Till:	2E

indet. av

Motion av Åke Askensten (MP) om att skydda Stockholm och andra kommuner mot stigande vattennivåer i Östersjön

I allt fler forskningsrapporter varnar man för att temperaturhöjningarna kommer att få katastrofala konsekvenser i olika delar av världen. De hittillsvarande temperaturhöjningarna har redan skapat problem. En fortsatt temperaturhöjning är ett hot mot alla – inklusive de boende i stockholmsområdet.

Det finns indikationer att man tar till i underkant om man planerar för ökning av havsnivån med mindre än 1 meter till 2100, vilket är det vanliga. Som påpekas i en rapport från Försvarets Forskningsinstitut visar den senaste internationella forskningen att haven kan stiga 1-2 meter fram till dess och att osäkerheterna är mycket stora. Det kan betyda att det redan 2050 kan handla om 1 meters höjd nivå.

Svårigheterna att förmå både stora och små utsläppsländer att minska sin klimatpåverkan är uppenbara. Det gör det desto viktigare att var och en ser om sitt eget hus, dels av rent egenintresse men också för att ge sitt bidrag till en nödvändig global utsläppsminskning. Det handlar både om att minska mängden växthusgaser och att vidta fysiska skyddsåtgärder.

När det gäller vattennivåerna i stockholmsområdet har fokus främst legat på konsekvenserna av höjda nivåer i Mälaren. Den oro som finns i det fallet är högst motiverad eftersom Mälaren är dricksvattentäkt för flera kommuner. Avtappningen av Mälaren måste lösas och det väntas ske genom Slussenprojektet – men det är bara en del av en komplicerad helhet.

Det finns också en tydlig risk för en omvänd utveckling, nämligen att höjda nivåer i Östersjön blir ett hot mot bland annat Stockholm och Mälaren.

Redan nu förekommer det ibland att vattennivåerna i Östersjön är högre än i Mälaren. Eftersom Östersjön står i förbindelse med världshaven kommer problemen att tillta i takt med den globala temperaturhöjningen. Detta kan gå snabbare än man tidigare trott.

Därför bör Stockholms kommun ta initiativ till en omfattande utredning som tar fram förslag till olika skyddsåtgärder som kan begränsa vattenhöjningen i Östersjön. Utredningen bör göras i kontakt med staten (t.ex. länsstyrelsen och SMHI), Kommunförbundet Stockholms Län, landstinget och kommunerna i

Mälardalen. Utredningen ska också ta del av de internationella erfarenheter som finns av höjda havsnivåer.

I Europa har Nederländerna under århundraden hanterat sitt kritiska läge visavi havsvattnet. Det handlar inte minst om att bygga barriärer/vallar mot havet. Liknande åtgärder blir nödvändiga även för att skydda bland annat Stockholm. Det handlar i så fall främst om fördämningar i strategiskt viktiga sund som i en del fall ligger utanför Stockholms kommun. Havsvattenhöjningarna blir direkta problem för exempelvis Österåker, Vaxholm, Nacka och Värmdö som rimligen också vill etablera skyddsåtgärder. En del lågt belägna skärgårdsöar kommer att behöva evakueras.

Det finns också anledning att kontakta havskommuner i sydvästra Sverige för att utröna möjligheterna att där begränsa inflödet av havsvatten mot kusterna och in i Östersjön. Exempel på sådana kommuner är Malmö, Helsingborg, Landskrona, Vellinge och Trelleborg. Detta bör också vara intressant för t.ex. Helsingör och Köpenhamn.

Problemen med Östersjön har inte tillräckligt uppmärksamrats i det klimat- och vattenarbete som pågår i stockholmsregionen med länsstyrelsen som en viktig aktör.

FÖRSLAG

Mot bakgrund av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta att uppdra till kommunstyrelsen att initiera en ny utredning som bland annat omfattar följande:

Samarbete med bl.a. övriga kommuner i Stockholms län och i Mälardalen, länsstyrelsen, SMHI, Kommunförbundet Stockholms län och Stockholms läns landsting för att

1) ta fram förslag till skyddsåtgärder mot stigande vattennivåer i Östersjön.

Detta samtidigt som arbetet med att skydda kommunerna mot stigande vattennivåer i Mälaren intensifieras.

2) ta fram en åtgärdsplan för att kraftigt minska utsläppen av växthusgaser,

28 jan 2013